

QÜESTIONS PERSONALS

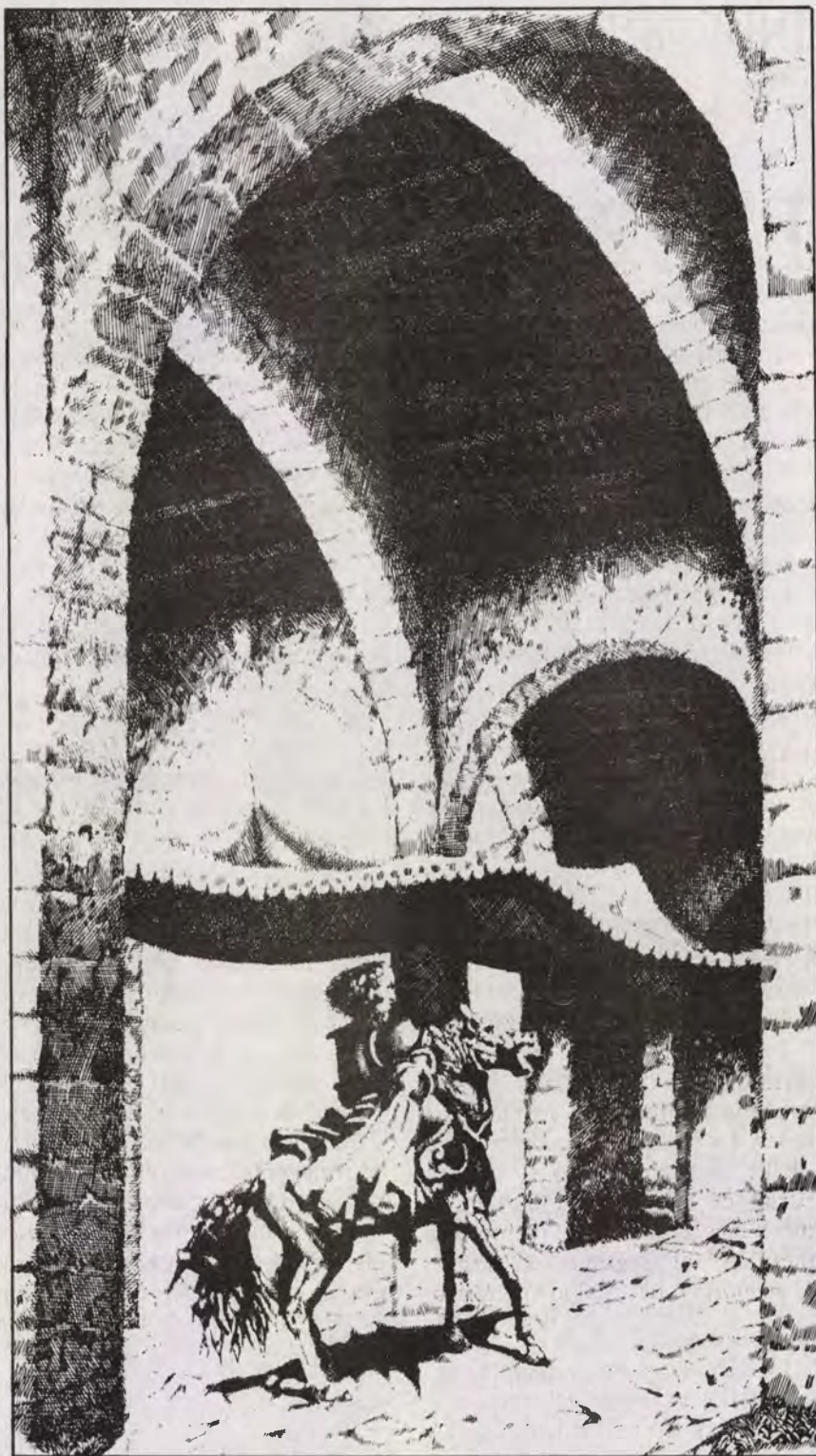
L'ANY DEL TIRANT O LA MEMÒRIA D'UN CAVALLER DEFICIÓS

Ferran Torrent

LA capacitat dels valencians per a commemorar esdeveniments històrics és, potser, un tòpic turístic. Tanmateix, hi ha una mena de solatge cultural —tot i que de vegades només siga folclòric i superficial— que fa fermentar el sentit antropològic d'una barreja ètnica que ens identifica. És aquest solatge el que reviscola la nostra consciència, el nostre «comportament col·lectiu», fet i fet, la nostra cultura. La commemoració del V Centenari de la primera impressió del Tirant lo Blanc en constitueix un exemple que hem de saber aprofitar. No importa els milions que s'hi inverteixen si el compromís l'adquirim entre tots, perquè ara no es tracta de rememorar una desfeta ni la «creació» d'un nou sistema d'organització polític. Va més enllà d'una fita històrica. L'Any del Tirant ha d'ésser —i crec que eixa és l'orientació que se li vol donar des de les diverses institucions de Gandia, València o Barcelona— l'any del llibre, l'any de la lectura, l'any de la prosa narrativa.

Però, a banda d'aquestes consideracions, vull evocar la figura de l'autor de la cèlebre novel·la de cavalleries, el qual corre el risc d'ésser suplantat pel seu mateix personatge, com ha succeït amb altres escriptors, com ara Conan Doyle, Simenon, Bram Stoker o Mary Shelley. El novel·lista gandienc, cunyat d'Ausiàs March, degué viure d'una manera esforçada i deficiente, atès la referència biogràfica que en tenim. Afeccionat a les batalles i els desafiaments, mostrà certa inquietud viatgera, cosa que reflectí en les pàgines del Tirant. Els seus conflictes arribaren fins i tot a la Cort anglesa i es guanyà la fama de «perdut», com pertoca a un escriptor que d'haver nascut al segle XIX l'haurien qualificat de bohemi.

No resulta estrany que, amb la vida errant que duia el cavaller

Martorell, no acabà l'obra que havia començat. Tampoc no tenia temps per a casaments, a pesar de ficar-se en embolics de faldes. Sens dubte, la seua vida ja fou una aventura que basà en les recomanacions cavalleresques de Ramon Llull. És comprensible, doncs, que Joanot trepitjà l'Europa d'aleshores fent-ne de bones amb l'espasa tot i brandant-la a tort i a dret contra marits burlats, amants desesperats i fan-

farrons que gosaven desafiar-lo. Tanmateix, la ben guanyada fama que adquirí en vida ha estat descoberta cinc-cents anys després per alguns espavilats reporters madrilenys, els quals demanaven fa uns dies pel «senyor Martorell» a fi d'entrevistar-lo per als seus mitjans informatius. Heus ací una prova més de la necessitat de difondre per tot arreu l'Any del Tirant i de posar les coses al lloc que cal.

Autor/a: Torrent, Ferran

Títol: "L'any del Tirant o la memòria d'un cavaller desficiós"

Publicat a: revista *Saó* núm. 129 (1990), p. 13

Autor/a del comentari: Josep Santonja i Ricart

1. Classifica el text en funció de:
  - Tipologia textual:
  - Gènere literari:
  - Àmbit d'ús:
2. Explica si consideres adient l'apartat de la revista on s'ha publicat l'article (***Qüestions personals***) i el seu contingut.
3. Explica l'estructura externa del text fent servir la nomenclatura adient a la tipologia textual identificada i resumeix-ne breument el contingut de cada paràgraf.
4. Explica el significat contextual dels sintagmes: "*tòpic turístic, solatge cultural, barreja ètnica, comportament col·lectiu*" emprats per l'autor al principi de l'article.
5. Escriu un resum de l'article (10 línies) i posa-li un títol que faça més explícita i transparent la intenció comunicativa de l'autor.
6. Comenta breument l'article des del punt de vista de les funcions del llenguatge tot triant-ne exemples de les més operatives o predominants.
7. Para esment en totes les mencions que l'autor fa a un "*nosaltres*" en el primer paràgraf. Enumera-les i justifica'n l'abundància tot relacionant-la amb el concepte d'adequació del text al destinatari i al context.
8. Descriviu el grau de modalització del text tot posant-ne exemples extrets de cadascun dels tres paràgrafs.
9. A partir del que has estudiat sobre la prosa narrativa de ficció del renaixement explica si consideres correcta la classificació que realitza l'autor de l'article del *Tirant lo Blanch* com a "novel·la de cavalleries". Creus que hi ha un terme més adequat per a referir-se a l'obra de Martorell donat la versemblança dels personatges i de l'argument de la història?
10. Explica en detall els motius pels quals Ferran Torrent opina que Joanot Martorell "*corre el risc d'ésser suplantat pel seu mateix personatge com ha succeït amb altres escriptors, com ara Conan Doyle, Simenon, Bram Stoker o Mary Shelley*" i relaciona aquest temor amb el que ha escoltat dir a "*alguns espavilats reporters madrilenys*" que sols recentment n'han descobert la vida.

Propostes d'altres activitats per realitzar a l'aula (debats, treball cooperatiu, etc)

Repasseu els moments més coneguts de l'atzarosa vida de l'autor del Tirant i debateu si realment mereix el comentari de Ferran Torrent quan afirma que "*es guanyà la fama de perdut, com pertoca a un escriptor que d'haver nascut al segle XIX l'haurien qualificat de bohemí*".